

Кернас Андрій В'ячеславович 

канд.психол.наук, доцент кафедри Практичної психології
Одеський національний морський університет, Україна

ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ: СИСТЕМНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Професійна орієнтація є науково обґрунтованою системою педагогічних, соціальних, медичних заходів, вкладених у формування професійного самовизначення особистості стадії отримання атестату зрілості. Це система спрямована на оптимізацію працевлаштування людини з урахуванням її здібностей, індивідуальної схильності та схильностей, інтересів до того чи іншого виду трудової діяльності, а також з урахуванням потреб суспільства у висококваліфікованих фахівцях тієї чи іншої професійної приналежності. Таким чином, дуже важливо, щоб людина вибирала професію, що відповідає її інтересам і здібностям, щоб вона відчувала задоволення від роботи і приносила користь суспільству. Щоб вирішення цього, без збільшення доленосного питання, не відбувалося без системно і стихійно. у суспільстві профорієнтаційну роботу здійснюють спеціальні служби, навчальні заклади, професійні центри та консультації.

Профорієнтація - це сприяння професійному самовизначенню людини, яке захоплює як мотиваційну сферу (схильності, інтереси, цілі, наміри), і операційну сферу (здібності, знання, вміння та інших.).

Приступаючи до практичного вирішення цього питання, професорсько-викладацьким колективом кафедри Практичної психології Гуманітарного інституту Одеського національного морського університету вживається низка планових заходів із залученням співробітників, відповідальних за проведення профорієнтаційної роботи, в середніх загальноосвітніх школах міст: Одеси, Чорном, а також прилеглих обласних населених центрів. Успішність професійного навчання суттєво залежить від характеру профорієнтаційної роботи.

Робота з профорієнтації має системний підхід і складається з багатьох етапів. Одним з найважливіших є інформування учнів випускних класів середньоосвітніх шкіл про цікаву, всебічно захоплюючу, багатогранну та актуальну професію психолога. Співробітники кафедри, залучені до проведення профорієнтаційної роботи, розповідають учням що вивчає психологія, де працюють психологи. На цьому етапі наші викладачі, регулярно відвідують школи і взаємодіють з уповноваженими щодо профорієнтації, запрошують учнів доколишніх шкіл на дні відчинених дверей які проводить університет.

Регулярно співробітниками кафедри Практичної психології акцентується увага учнів про те, що бажано вступати до ВНЗ, який найближче знаходиться до вашого місця проживання, тому що в місті не вирішено транспортну проблему. У середньому на дорогу, в межах міста, на проїзд з одного району до іншого доведеться витратити від 1 до 2 годин, тільки в один бік. Якщо врахувати час за період навчання, то вийди великий період, витрачений даремно. Також необхідно враховувати і не малі транспортні витрати.

Для інформування учнів, які проживають у південних районах Одеської області, про наш ВНЗ та професію психолога, підготовлено у вигляді плакатів інформаційний матеріал, який був розісланий по школах у передвипускний період. Ця інформація була також поширена у м. Чорноморську, Південному, Болграді, Ізмаїлі та на підприємствах морегосподарської галузі.

Також на другому, більш ємному етапі, викладачі кафедри ПП, за найменшої можливості, використовували засоби масової інформації для реклами професії психолога

та ВНЗ. Телеканал Град до своїх міських програм включав виступи провідних фахівців у галузі психології, серед яких неодноразово з актуальних питань психології виступали викладачі кафедри Практичної психології.

До дня відкритих дверей, викладачами були підготовлені інформаційні відеоролики, в яких було детально викладено інформацію про гуманітарний інститут, кафедру Практичної психології, навчальні дисципліни, про викладачів кафедри, навчальні класи та лабораторії, а також про гуртожитки, спортивні зали. Було надано можливість проведення студентського дозвілля у всіляких студентських гуртках за всебічними інтересами.

Школярам випускних класів, на уроках з профорієнтації, з метою підвищеного інтересу до професії психолога, викладачами було запропоновано всілякі тести, професійно орієнтовані розвиваючі ігри та вікторини.

Також до роботи з профорієнтації було залучено студентів старших курсів, які виступили з самостійно підготовленими доповідями, у випускних класах шкіл, які вони закінчили. Студенти в рамках практичної роботи розповіли майбутнім абітурієнтам про правильно зроблений ними вибір професії, про професію психолога. Також розповіли про ВНЗ у якому вони здобувають вищу освіту. Рекомендували школярам, скористатися зробленим ними вибором професії та ВНЗ.

Психофізіологічні особливості особистості ще не говорять однозначно про придатність людини до тієї чи іншої професії, головне залежить від особистості, від бажання працювати у сфері діяльності, що вибирається. Основну увагу треба приділити всебічному, комплексному аналізу особистості та окремих її якостей.

Готовність особистості до вибору та оволодіння професією визначається специфікою професії та адекватною оцінкою людиною необхідних у себе особистісних якостей для успішного вирішення нею навчально-професійних завдань. Професійна діяльність людини має приносити користь суспільству, а людині задоволеність від цього.

Викладачі з розумінням поставилися до проблеми профорієнтації та з почуттям обов'язку активно брали участь у профорієнтаційній роботі. Профорієнтаційна робота виконувана студентами та викладачами ВНЗ, щорічно має успіх та приносить позитивні результати у залученні абітурієнтів до нашого університету.

Вся ця робота з профорієнтації також була необхідна, для того, щоб до нашого університету було якнайбільше подано заяв на зарахування на спеціальність 053 - Психологія, щоб з числа вступників можна було відібрати найкращих абітурієнтів і підготувати найкращих фахівців.

Список використаних джерел:

1. Повалій Л. В. Професійне самовизначення старшокласників : метод. рек. / Повалій Л. В., Мачуська І. М. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 51 с.
2. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування: метод. посіб. / [В. В. Синявський]. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 83 с.
3. Профорієнтаційна робота в школі // Позакласний час: Тематична вкладка. – 2015. – № 11. – С. 1-48.
4. Профорієнтаційна робота зі школярами в умовах профільного навчання : наук.-метод. посіб. для вчителів / [авт.: Мельник О. В., Уличний І. Л.; за ред. О. В. Мельника]. – Київ : Педагогічна думка, 2008. – 126, [1] с.